

บุรทิน ชำภิรัฐ : สภาพและปัญหาของการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนัก
เรียนส่วนกลาง (STATE AND PROBLEMS OF BALI ACCLESIASTICAL EDUCATION IN
CENTRAL AREA ACADEMIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รัตนา ตุงคสวัสดิ์, 279 หน้า.
ISBN974-636-891-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาของการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลี ในสำนักเรียนส่วนกลาง โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร และการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีเริ่มมีเมื่อ พ.ศ. 2484 โดยมีพื้นฐาน
มาจากการศึกษาพระไตรปิฎก และการศึกษาภาษาบาลี มีเป้าหมายของการศึกษาเพื่อให้พระภิกษุ
สามเณรมีความรู้ความเข้าใจในภาษาบาลี เพื่อให้สามารถศึกษาพระไตรปิฎกให้เข้าใจ และเป้าหมาย
อันดับรอง คือ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาในระดับสูงขึ้น สภาพของหลักสูตร ผู้บริหาร และนักเรียนมี
ความเห็นว่ามีเหมาะสมและครอบคลุมเป้าหมายของการศึกษา ส่วนครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า
เนื้อหาไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสังคมยุคโลกาภิวัตน์ สภาพของการบริหารทั้งผู้บริหาร และครู-
อาจารย์ มีความเห็นว่า มีการกำหนดขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานไว้ชัดเจน สภาพของบ
ประมาณผู้บริหารเห็นว่ามีไม่เพียงพอ และงบประมาณส่วนใหญ่ได้มาจาก กรมการศาสนา สภาพของ
อาคารสถานที่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน เห็นว่ามีเพียงพอ สภาพของการเรียนการสอน ผู้บริหาร และ
ครูมีความเห็นว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการสอน
ที่ครูใช้มากที่สุด คือ อธิบายและให้จด สภาพของสื่อ ผู้บริหารและครูพบว่ามีไม่เพียงพอ สภาพของการ
วัด และการประเมินผล ทั้งผู้บริหารและนักเรียนตอบว่า มีการวัด และประเมินผลทั้งระหว่างเรียนกับครู
ที่วัด และเมื่อสิ้นปีตอนสอบบาลีสนามหลวง

ด้านปัญหาของการศึกษา พบว่า ด้านที่นักเรียนเห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุด คือ เนื้อหาวิชา
ทางบาลีเรียนเข้าใจยาก ด้านที่ครู-อาจารย์ เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ งบประมาณมีไม่เพียงพอ และ
หน่วยงานราชการไม่ให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างจริงจัง ด้านที่ทั้งครู-อาจารย์ และนักเรียน เห็น
ว่าเป็นปัญหามากคือ การเรียนการสอนที่ใช้วิธีท่องจำ และด้านที่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่าเป็น
ปัญหามากคือ ประชาชนทั่วไปมองไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนก
บาลี ส่วนด้านที่ทั้งผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักเรียน เห็นว่าเป็นปัญหามากคือ มีนักเรียนสอบตก

ความต้องการทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการต่อในระดับอุดม
ศึกษาในมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ ไป รองลงมาคือ ศึกษาความรู้เฉพาะด้าน เช่น ภาษา คอมพิวเตอร์ ฯลฯ
และต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงฆ์

ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรเพิ่มงบประมาณการศึกษา
พระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้เพียงพอกับความจำเป็น ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเรียน
การสอนควรเน้นความเข้าใจมากกว่าความจำ และนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การวัดและการ
ประเมินผลควรมีการสอบซ่อม

ภาควิชา สारัตถศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม